

Postanowienie z dnia 22 czerwca 2001 r.

I PZ 22/01

Niedopuszczalność zmiany żądania w postępowaniu apelacyjnym (art. 383 KPC) nie uzasadnia odrzucenia apelacji, w sytuacji gdy zaskarżony został wyrok oddalający powództwo.

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Sędziowie SN: Józef Iwulski, Jadwiga Skibińska-Adamowicz.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 czerwca 2001 r. sprawy z powództwa Barbary K.-K. przeciwko Szkole Podstawowej w L.G. o przywrócenie do pracy, na skutek zażalenia wniesionego przez powódkę na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze z dnia 12 września 2000 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżone postanowienie.

U z a s a d n i e n i e

Powódka Barbara K.-K. domagała się przywrócenia do pracy w pozwanej Szkole Podstawowej w L.G., podając, że zaistniały przewidziane w art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela warunki uzasadniające przywrócenie jej do pracy jako nauczyciela pozostającego w stanie nieczynnym. Sąd Rejonowy w Żaganiu wyrokiem z dnia 2 czerwca 2000 r. oddalił powództwo. W uzasadnieniu Sąd podał, że biorąc pod uwagę wprowadzone w szkole zmiany nauczania zintegrowanego i w blokach programowych, nie ma możliwości przywrócenia powódki do pracy w pełnym wymiarze godzin i na czas nie określony. Ponadto Sąd ten ustalił, że przeniesienie powódki w stan nieczynny odbyło się zgodnie z przepisami Karty Nauczyciela. Apelację od tego wyroku wniosła powódka podnosząc zarzut naruszenia art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela poprzez pominięcie, że w arkuszu organizacyjnym szkoły przewidziano zatrudnienie nauczycieli w ilości 45 godzin ponadwymiarowych, co czyniło bezpodstawnym przenoszenie powódki w stan nieczynny oraz

naruszenie art. 20 ust. 3 Karty Nauczyciela przez przyjęcie za możliwe przeniesienie powódki w stan nieczynny decyzją doręczoną w dniu 10 czerwca 1999 r., zamiast – najpóźniej - do dnia 31 maja 1999 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze postanowieniem z dnia 12 września 2000 r. odrzucił apelację powódki jako niedopuszczalną. Zdaniem Sądu odwoławczego apelacja ta nie podlega merytorycznej ocenie ponieważ powódka przytaczając nowy zarzut i przepisy prawa materialnego wskazujące na inny stan faktyczny sprawy niż ten, na którym oparła żądanie pozwu, zmieniła powództwo - co jest niedopuszczalne w postępowaniu apelacyjnym. Powódka w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji nie kwestionowała zasadności decyzji o przeniesieniu jej w stan nieczynny i prawidłowo pouczone o środkach odwoławczych - decyzji tej nie zaskarżyła. Skoro powyższa okoliczność nie była rozpatrywana przez Sąd pierwszej instancji, to zdaniem Sądu odwoławczego podniesienie takiego zarzutu w apelacji jest spóźnione i niedopuszczalne. Zarzut ten wykracza poza żądanie pozwu i z uwagi na brak przedmiotu zaskarżenia, zdaniem Sądu odwoławczego, czyni apelację niedopuszczalną, która podlega odrzuceniu.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła powódka wskazując, że zarówno w postępowaniu przed Sądem pierwszej, jak i drugiej instancji żądała i żąda przywrócenia do pracy. Nie doszło więc do jakiegokolwiek zmiany powództwa. Postanowieniem z dnia 11 października 2000 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze odrzucił zażalenie, ponieważ - zdaniem tego Sądu - od zaskarżonego postanowienia o odrzuceniu apelacji przysługiwała kasacja, a nie tak jak wniosła powódka zażalenie. Stanowiska tego nie podzielił pełnomocnik powódki i wniósł zażalenie na powyższe postanowienie, wskazując na zmianę przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. W konsekwencji Sąd Okręgowy w Zielonej Górze postanowieniem z dnia 19 października 2000 r. uchylił postanowienie z dnia 11 października 2000 r. w przedmiocie odrzucenia zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 12 września 2000 r. odrzucające apelację powódki i nadał bieg zażaleniu na to postanowienie. Na podstawie art. 393¹⁸ § 2 KPC Sąd Najwyższy rozpoznał zażalenie powódki na postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu apelacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy odrzucił apelację powódki jako niedopuszczalną ponieważ - zdaniem tego Sądu - powódka podnosząc nowy zarzut obejmujący kwestię, która nie była rozpatrywana przez Sąd Rejonowy, rozszerzyła żądanie pozwu i tym samym zmieniła powództwo. Ponadto z rozważań Sądu wynika, że w związku z tą zmianą brak jest przedmiotu zaskarżenia i właśnie dlatego apelacja powódki jako niedopuszczalna nie podlegała merytorycznemu rozpoznaniu. Należy stwierdzić, że pogląd ten jest błędny.

Niewątpliwe jest, że wydając wyrok oddalający powództwo Sąd Rejonowy rozpoznał merytorycznie sprawę. Sąd ten nie uwzględnił powództwa, gdyż jego zdaniem było ono nieuzasadnione. Z kolei powódka nie akceptując rozstrzygnięcia Sądu wniosła apelację skarżąc wyrok zawierający rozstrzygnięcie o oddaleniu powództwa. Skoro w przedmiotowej sprawie powództwo zostało oddalone nie można powiedzieć, by brak było przedmiotu zaskarżenia apelacją. Jest nim niewątpliwie właśnie to oddalone powództwo. Niedopuszczalna zmiana w postępowaniu apelacyjnym żądania (art. 383 KPC), nawet jeżeli miała rzeczywiście miejsce, nie czyni apelacji niedopuszczalną. Ocena zmiany (pod kątem jej dopuszczalności) ma miejsce w zakresie merytorycznego rozpoznania apelacji, wpływa na możliwość jej uwzględnienia, nie może natomiast doprowadzić do jej odrzucenia. Zaskarżone postanowienie, jako tamujące drogę do rozpoznania apelacji, podlegało zatem uchyleniu, skoro nie było przesłanek do odrzucenia apelacji na podstawie art. 373 KPC.

=====